

Uitvraag exit strategieën geselecteerde landen: (10)(2a)

Exitstrategie:

1. Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit?
2. Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan:
 - de hoogte van het reproductiegetal (R);
 - het aantal besmettingen per x-aantal inwoners;
 - de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen;
 - de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek);
 - de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte;
 - de zorgcapaciteit;
 - aan de mate waarin groepsimmunitet is ontstaan.
3. Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)?
4. Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan:
 - gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten);
 - operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); alsmede
 - evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.

Thematische vragen

5. Wat is de rol van zgn. tracking apps in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps?
6. Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
7. Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
8. Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
9. Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?

10. Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
 11. Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?

Context

Vrijwel alle Europese landen zijn bezig met het versoepelen van maatregelen. Voor EU-overleggen en de interne Nederlandse besluitvorming is goede informatie over de situatie in andere Europese landen onontbeerlijk.

Uitvraag Exitstrategieën Buurlanden	
(10)(2a)	EXIT-STRATEGIE
Datum laatste update: 15/05	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit? • JA. BE schakelt maatregelen gefaseerd af. ○ Fase 1A, per 04/05: herstart bedrijven, herstart reguliere zorg, normale dienstregeling OV mét verplichting mondkapjes, sporten in buitenlucht met +2 personen; ○ Fase 1B. Per 10/05: bezoek max. 4 – telkens dezelfde – personen, bij voorkeur buiten en o.v.v. 1,5m afstand. Per 11/05: alle winkels open onder dezelfde voorwaarden als de essentiële winkels. ○ Fase 2, per 18/05: gedeeltelijke en geleidelijke herstart van max. 3 leerjaren in het primair en secundair onderwijs. Contactberoepen, markten, musea, dierenparken gaan onder voorwaarden open en buiten sporten in teamverband (met coach, max 20pp) is toegestaan. ○ Fase 3, voorzien per 08/06: eendaagse binnenlandse uitstapjes en verblijf in tweede woning. ○ Ook daarna sprake van een gefaseerde afbouw. • Nationale Veiligheidsraad (NVR, vgl. MCCb) besluit, op basis van monitoring, telkens één week voorafgaand aan de aangekondigde versoepelingen of overgegaan kan worden naar de volgende afbouwfase (voorzien: 08/06, 30/06, 31/07, 31/08). • De geleidelijke afschaling van de vrijheidsbeperkende maatregelen gaat gepaard met: 1. Verplicht dragen van mondkapjes of alternatieven voor personen boven de 12 jaar in het ov, het onderwijs en bij dienstverlening door contactberoepen (en sterk aanbevolen in de openbare ruimte als 1,5m afstand moeilijk is, zoals op markten);

	2. Manueel contactonderzoek; 3. Testen van alle personen met COVID-19-symptomen. - NVR baseert zich op adviezen van de federale werkgroep GEES (Groep Experts belast met de Exitstrategie). GEES is samengesteld uit een team van 10 medici, sociaal- en financieel-economisch en juridische experts. GEES onderzoekt momenteel specifiek de graduele hervatting van het toerisme, restaurants, cafés en terrassen, de uitbreiding van sociale contacten en erediensten en de doorgang van jeugdkampen. - GEES staat inhoudelijk in contact met NCTV. Vanuit (10)(2a) veel aandacht voor (10)(2a) aanpak. Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: - de hoogte van het reproductiegetal (R); - het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; - de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; - de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek); - de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; - de zorgcapaciteit; - aan de mate waarin groepsimmunitet is ontstaan. BE monitort de volgende 5 indicatoren: - de verspreiding van het virus (aantal nieuwe bevestigde besmettingen); - het aantal ziekenhuisopnames (gerelateerd aan COVID-19); - de bezetting van beschikbare IC-capaciteit; - het aantal huisartsconsulten (gerelateerd aan COVID-19); - het aantal ziekmeldingen bij werkgevers (steekproeven). NB.: - Indicator 4 en 5 zijn op een later moment toegevoegd om tijdens de exit sneller signalen te krijgen van een gewijzigde epidemiologische situatie. - Het <i>geschatte</i> effectieve reproductiegetal (15 mei: $R = 0,8$) is de uitkomst van een modelmatige berekening op basis van o.a. indicator 1, 2 en 4. BE autoriteiten wegen het reproductiegetal mee in de afweging om de grensmaatregelen met de buurlanden te versoepelen. Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc.)?
--	--

• Indicatoren t.b.v. monitoring beschikbaar op gemeentelijk dan wel provinciaal niveau. Berichtgeving media vaak over deelstatelijke cijfers. • Federale overheid heeft primaat in crisisbestrijding, vanwege bevoegdheden op volksgezondheid, binnenlandse zaken en justitie en veiligheid. Deelstatelijke overheden verzorgen flankerend beleid op eigen bevoegdheden (verpleeghuizen, economie, onderwijs, etc.). Nauwe afstemming tussen deelstatelijke overheden beperkt verschillen in maatregelen.
Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); alsmede • evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.
• <u>Gevolgen</u>: Te vroeg om effecten van versoepelingen te zien. Geschatte effectieve reproductiegetal (R) is gestegen van 0,6 naar 0,8. Dit duidt op een afname in de daling van het aantal bevestigde besmettingen. Aantal ziekenhuisopnamen daalt (gem. 8% per dag) langzamer dan voorspeld. Aantal IC-patiënten daalt. • <u>Knelpunten</u>: Heropening winkels per 11/05 leidde op enkele plekken tot lange rijen. NVR waarschuwt om massa-effecten te voorkomen. • <u>Terugdraaien</u>: Geen terugdraaiingen voorzien, maar reëel scenario (NVR communiceert hierop voorbereid te zijn).
THEMATISCHE VRAGEN
Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps? • Federale overheid maakt sinds aanvang maatregelen gebruik van geanonimiseerde telecomgegevens om de naleving van de geldende maatregelen in kaart te brengen. • Federale overheid werkt aan een wettelijk kader voor eventuele traceerapplicaties (o.a. privacy waarborgen, interoperabiliteit met Interfederaal eHealth-systeem en gebruik op vrijwillige basis). Vooralsnog geen interesse federale en deelstatelijke overheden voor invoering traceerapplicatie(s). • Acceptatie van nieuwe technologieën door de bevolking (i.r.t. privacy) wordt meegewogen bij nieuwe maatregelen/handhavingsmethoden. Nationale veiligheid vooralsnog geen onderdeel discussie. • Traceren is gemeenschapsbevoegdheid, maar één interfederaal comité o.l.v. viroloog (10)(2e) is belast met contactonderzoek (o.a. met operationele callcenters die gelieerd zijn aan een gemeenschappelijk platform en databank, met in totaal 2000 FTE).

	• Voldoende testkits en laboratoriumcapaciteit beschikbaar. Streven om – indien nodig – tot 45.000 personen per dag te testen. Teststrategie per 04/05 uitgebreid: alle personen met milde COVID-19-klachten worden getest. Testinstructie huisartsen: één klacht categorie A (koorts, hoesten, verlies reukvermogen) of twee klachten categorie B (loopneus, vermoeidheid, etc.). • Vanaf 07/05 worden zo'n 2400 random inwoners vrijwillig opgeroepen voor een massale steekproef test op het coronavirus. Vanaf 11/05 immuniteitstesten op antilichamen op beperkte schaal.
	Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
	• Nederlanders in (10)(2a) uiten in toenemende mate onvrede dat familiebezoek aan Nederland vooralsnog niet is toegestaan. Enige kritiek op prioritering economische herstart boven faciliteren sociaal contact. De onvrede is vooralsnog beperkt en heeft niet tot protest geleid. Angst bestaat voor tweede golf coronabesmettingen bij te snelle versoepeling maatregelen. • Zie coronastudie met wekelijkse publieke uitvraag door (10)(2a) (10)(2a) en (10)(2a) (https://www.(10)(2a).nl/projecten/corona-studie/resultaten/).
	Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
	Let op: Individuele instellingen kunnen afwijkend van federaal of gemeenschapsbeleid <u>strengere</u> standaarden voor bezoek hanteren. a) <u>Ziekenhuizen</u>: Algemeen bezoekverbod, m.u.v. ouders van kinderen <18 jaar, naaste familie van patiënten in kritieke toestand / palliatieve fase, één persoon begeleiding van patiënten bij noodzakelijke consultaties / onderzoeken. b) <u>Verpleegtehuizen</u> ("woonzorgcentra"): Algemeen bezoekverbod, m.u.v. mantelzorgers met essentiële zorgtaken en geregistreerd bezoek bij uitzonderlijke (palliatieve) situaties. Per 18/05 mogen ouderen in woonzorgcentra in Vlaanderen, onder strikte voorwaarden (o.a. mondkapjes, voldoende beschermingsmateriaal en personeel), max. 1 bezoeker ontvangen mits deze 14 dagen symptoomvrij is. Elk woonzorgcentrum mag een bezoekregeling uitwerken volgens het tempo dat voor hen haalbaar is. c) <u>Zorginstellingen</u>: Wisselende regimes afhankelijk van type zorginstelling. Algemene lijn: beperkt tot essentieel bezoek onder strenge voorwaarden.
	Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
	• Hoger onderwijs in gesprek met gemeenschapsregeringen over timing en voorwaarden heropening.
	Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
	• Fase 2, per 18/05: sporten in de buitenlucht is toegestaan, o.v.v. begeleiding coach, max 20pp, inachtneming van

	veiligheidsmaatregelen. • Sportclubs mogen open om fase 2 te faciliteren. Restauratie moet gesloten blijven. • Binnensporten (o.a. sportscholen) zijn tot nader order gesloten.
	Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
	• (10/02) is beslist in de loop van volgende week over het toestaan van grensoverschrijdend familiebezoek (geen datum). Federaal minister De Crem meldt dat de aanpassingen van de grensmaatregelen voor de vier buurlanden dezelfde zullen zijn. • Het verbod op niet-essentiële (grensoverschrijdende) reisbewegingen geldt tot en met in ieder geval 08/06 en wordt mogelijk verlengd.
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
	• (10/02) is terughoudend is wat betreft het opnieuw toestaan van toeristische activiteiten. • Het geldende verbod op niet-essentiële (grensoverschrijdende) reisbewegingen omvat toerisme. Versoepeling t.b.v. eendaagse binnenlandse uitstapjes en verblijf in tweede woning is voorzien voor afbouwfase 3 per 08/06. • Expertwerkgroep GEES onderzoekt momenteel de graduele hervatting van het toerisme.
(10)(2a)	EXIT-STRATEGIE
Datum laatste update: 18/05	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit?
	• Sinds 13/4 overeenkomst regering met regio's, gemeenten en artsenorganisatie over hervatting uitgestelde ziekenhuisbehandelingen: huisartsen kunnen ook meer patiënten ontvangen en doorverwijzen naar ziekenhuizen. • Sinds 14/4 rijdt het openbaar vervoer weer volgens normale dienstregeling. • Fase 1: sinds 15/04 opening dagopvang en scholen kinderen t/m 12 jr., openbaar vervoer, gezondheidssector uitgestelde behandelingen. Vanaf 20/04: opening contactberoepen, rijkschoolhouders tandartsen etc. Sinds 27/04: geleidelijke opening rechtbanken. • Fase 2: sinds 11/05 heropening grote winkelcentra en warenhuizen, professionele sportwedstrijden (zonder publiek), amateursporten buiten en 'drive-through' dierenparken. Sinds 18/05: cafés en restaurants, scholen 12-16jr, beroepsopleidingen met fysieke aanwezigheidseisen, bibliotheken voor uitleen, geloofsgemeenschappen. Alles onder inachtneming richtlijnen. • Fase 3: mits statistieken dit toelaten: vanaf 08/06 max. samenscholing verhoogd van 10 naar 30 tot 50pers., heropening culturele instellingen, musea, theaters, pretparken en dierentuinen, onderzoekcentra, universiteiten en hogescholen,

	volwassenonderwijs, taalscholen en verenigingen, binnensporten, deel van de publieke sector met grote caseload. Evt. een groter deel publieke sector mits statistieken dit toelaten. Alles onder inachtneming richtlijnen. • Fase 4 mits statistieken dit toelaten: vanaf begin augustus heropening discotheken, nachtleven, indoor vrijetijdsvoorzieningen zoals zwembaden en sportscholen. • Verbod grote evenementen vanaf 500+pers. blijft gehandhaafd t/m i.l.g. 31/08. Afstandsvereiste op 10/05 veranderd van 2 naar 1 meter. Samenscholing maximaal 10 personen blijft voorlopig tot 8 juni gelden. De regering beslist telkens, in samenspraak met het parlement en op advies van het nationale onderzoeksbureau SSI (vlg. RIVM), of een volgende heropeningsfase verantwoord doorgang kan vinden. Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: • de hoogte van het reproductiegetal (R); • het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; • de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; • de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek); • de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; • de zorgcapaciteit; • aan de mate waarin groepsimmunitet is ontstaan. • Heropeningsfase 3 en fase 4 hangen af van het aantal besmette gevallen en ziekenhuisopnames. (Delen van) plannen in deze fases kunnen worden geannuleerd, mocht het aantal besmettingen '<i>groter zijn dan verwacht</i>' en mocht '<i>de capaciteit van de gezondheidszorg onder druk komen te staan</i>'. • SSI (vlg. RIVM) berekent met name aantal ziekenhuis- en IC-opnames. Volgens berekeningen blijven deze resp. onder de 500 en 100 in aankomende heropening. • Ontwikkeling van het reproductiegetal is ook van belang, maar kan volgens SSI niet rechtstreeks nauwkeurig worden gemeten. Momenteel stabiel op 0,7, SSI verwacht stijging naar 1 - 1,27 na heropeningsfase 2. • Op 15/04 kritiek van oppositiepartijen, werkgeversorganisaties en experts dat regering geen duidelijke meetbare criteria presenteert voor wanneer maatregelen weer teruggedraaid worden. Ook is onduidelijk wat een 'acceptabel reproductiegetal' is voor de komende tijd. Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)? • Momenteel geen onderscheid per regio.
--	--

	• Wel regionale verschillen zichtbaar: rond Kopenhagen meer besmettingen (57% van totale aantal). Bij elke overgangsfase kan worden overwogen of de heropeningsplannen per regio kunnen verschillen, aldus regering en partijleiders.
	Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); • evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.
	• Tussen 14-24/04, na eerste gedeeltelijke opening kinderopvang, basisscholen en contactberoepen, steeg R van 0,6 naar 0,9. Tussen 22-24/04 april was het rond 1. Daling naar 0,7 rond 1 mei en sindsdien stabiel. SSI (vlg. RIVM) meldt dat R na heropening fase 2 naar verwachting rond 1 juni oploopt tot ongeveer 1, in het ergste geval 1,27. Op voorwaarde dat personen afstand- en voldoende hygiëne in acht nemen. Ook verwacht het SSI dat het aantal opgenomen patiënten tot onder de 110 zal dalen. • SSI verwacht dat de tot nu toe aangekondigde heropeningsmaatregelen de gezondheidszorg niet onder druk zullen zetten. • Nog geen operationele knelpunten. • Nog geen wijzigingen of terugdraaien afschalingsplannen.
	THEMATISCHE VRAGEN
	Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps?
	• Momenteel website beschikbaar (COVID-meter), burgers (15+ jr) kunnen zich vrijwillig aanmelden met hun Burgerservicenummer en informatie ziekteverschijnselen invoeren. Overheid moedigt burgers vrijblijvend aan. • Er is een app in ontwikkeling i.s.m. bedrijf Netcompany, die mogelijk <i>Smittestop</i> (besmettingsstop) zal heten. De app zal op basis van bluetooth telefoons in de directe omgeving registreren, detecteren en tracken. Exacte tijd en naam van de geïnfecteerde persoon wordt niet bekend gemaakt, gegevens worden 'gepseudonimiseerd'. App is vrijwillig. Volgens DK Mn. VWS zal lancering pas plaatsvinden op het moment dat Apple en Google toestemming inschakelen bluetooth via Iphone geven. Op 15/04 geeft Min. VWS aan dat decentrale dataopslag beste methode is om privacy te garanderen (ipv. Centrale opslag). • Ook (anonieme) gegevens van telecommunicatiebedrijven om de mobiliteit te meten zijn verstrekt aan het nationale

	onderzoeksinstituut (SSI). • In beperkte mate debat in de media, expert zijn kritisch over gegevensverzameling en opslag hiervan voor verkeerde doeleinden. In het algemeen vertrouwen in de overheid. • Testcapaciteit, inclusief inzet immuun-testen, wordt vanaf 12/05 verder uitgebreid, ambitie is 20.000 testen per dag. Personen met milde klachten kunnen worden getest en er wordt sterk ingezet op het testen, detecteren en isoleren van contactenkring. Hotline en inzet vrijwilligers verzorgen hulp bij opsporen contacten, app wordt hier later aan toegevoegd.
	Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom. • In grote lijnen steun voor lockdown en heropeningsstrategie. • Verschillende oppositiepartijen, een aantal deskundigen en de oud-premier van de liberale oppositiepartij, waren kritisch op een 'te voorzichtige' eerste heropening door sociaaldemocratische regering. Zij misten uitleg om dagopvang en scholen wel te openen, maar o.a. kappers, cafés en fysiotherapeuten (nog) niet. Onder druk van de rechtse oppositie koos de regering vanaf 20/04 voor een 'grotere heropening' in fase 1 en opende meer van de Deense economie. • Verschillende ouders willen hun kinderen liever niet als 'proefkonijnen' gebruiken en laten hen nog niet naar school gaan. • Het houden van afstand en het niet samen komen in grote groepen blijkt steeds lastiger. Politie legt sinds 25/04 lokaal tijdelijke beperkingen op om grote mensenmassa's te voorkomen die niet ontstaan door samenscholingen, bijvoorbeeld voor plekken aan het water in Kopenhagen. • Het beperkt kunnen bezoeken van naasten in ziekenhuizen- of verpleeginrichtingen zorgt (soms) voor kritiek. • Op basis van nieuwe cijfers SSI heeft premier Frederiksen op 14/05 opgeroepen tot nieuwe onderhandelingen over 'verlengde fase 2'. Druk van diverse pol. partijen om culturele- en amusementssector en de grenzen te openen. • Grenssluiting is politiek beladen kwestie: zorgt voor kritiek toeristenbranche, grensregio's, werkgeversorganisaties en de Deense landbouwsector (zie hieronder).
	Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen? • Ziekenhuizen: vanaf 18/03 in principe niet toegestaan bezoek te ontvangen of mee te brengen in ziekenhuizen, psychiatrische afdelingen en aangesloten behandelinstellingen. Uitzondering voor strikt noodzakelijk bezoek <u>naaste verwanten van een ernstig ziek of stervend persoon</u>, voor <u>ouders aan minderjarige kinderen</u> en voor naaste verwanten van een volwassene met een <u>ernstige cognitieve stoornis</u>, onder hygiëne- en veiligheidsvoorschriften.

	• Verpleegtehuizen: bezoek <u>in binnenruimte</u> in principe niet mogelijk, uitzonderingen gelden voor naasten <u>ernstig zieke of stervende</u> verpleeghuisbewoners. In de <u>buitenruimte</u> (ook bezoekerspaviljoens en tijdelijke serres) kan wel bezoek van naaste familieleden worden ontvangen. Bezoek altijd onder hygiëne- en veiligheidsvoorschriften. • Zorginstellingen: zelfde regeling als ziekenhuizen. Hospices kunnen nog wel worden bezocht. Maatregelen opgelegd door de overheid, tijdlijn implementatie verschilt per gemeente. Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer? • Examens waarvoor praktische aanwezigheid vereist is, zijn toegestaan sinds 11/05. • In fase 3 (08/06): mits statistieken dit toelaten: hogescholen, volwassenonderwijs, taalscholen, verenigingen en onderzoeksruimtes. Meeste universiteiten geven voorlopig nog onderwijs- en examens op afstand. Precieze richtlijnen heropening hoger onderwijs nog niet bekend gemaakt. Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden? • Sportscholen vallen onder 'indoor vrijetijdsvoorzieningen', openen in fase 4 (begin augustus), richtlijnen nog niet gepresenteerd. (Nog) geen maatsch. debat omtrent dit onderwerp. Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer? • Grenssluiting is politiek beladen kwestie. Medio maart werd nut grenssluiting niet expliciet onderkend door DK gezondheidsautoriteiten. O.a. oppositiepartij <i>Venstre</i> (vgl. VVD), heeft dit vanaf het begin als symboolpolitiek weggezet. Regering zal uiterlijk 1 juni beslissen over grensopening. Deze onzekerheid leidt tot kritiek van de toeristenbranche, grensregio's, werkgeversorganisaties en de (10)(2a) landbouwsector. • Op dit moment zijn (10)(2a) en de deelstaat (10)(2a) in gesprek met (10)(2a) over grensopening. Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden? • Voorlopig t/m 1 juni geen grensopening. • Min. Jus geeft op 14/05 aan lijst 'geldige toegangsvoorwaarden' mogelijk uit te breiden naar toeristen met huurovereenkomst vakantiehuis. Premier Frederiksen heeft nog geen toezeggingen gedaan. • Tijdens partijleidersdebat 14/05 suggereerden deel oppositiepartijen dat DK een overeenkomst kan sluiten met landen met zelfde reproductiegetal, zoals NOO en DUI.
(10)(2a)	EXIT-STRATEGIE
Datum laatste	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of

update: 18/05	gedachten er grosso modo uit? • (10)(2a) gaan langzaam weer open, maar kiest voor een model dat sterk gedreven wordt door regionale omstandigheden. Voor (10)(2a) als geheel kan het volgende worden gezegd: • (10)(2a) zet in op contactonderzoek door de (10)(2a) • Maatregelen 1,5 meter en gedrag in openbare ruimte blijven overeind, contact is mogelijk met ~~een persoon~~ personen uit een andere huishouding. Tot 5 juni; ook hier deels regelingen per deelstaat: in (10)(2a) mogen vijf personen bij elkaar komen • Bij meer dan 50 nieuwe infecties per 100.000 inwoners moet iedere stad of regio (10)(2a) in de afgelopen 7 dagen moet teruggevallen worden op een bestrijdingsconcept. Overheid betreft het RKI hierbij; • (10)(2a) zet in op een tracing app, die vrijwillig moet zijn in toepassing en de keuze moet geven gegevens te delen met het RKI of niet. • Scholen gaan stapsgewijs weer open volgende week; • Verpleeghuizen staan bezoek van een vaste bezoeker toe; • Bedrijven moeten concepten voor veilig werken ontwikkelen. Niet-noodzakelijke contacten moeten vemedan worden; • Winkels mogen open maar moeten daarbij wel rekening houden met de onderlinge afstand en de oppervlakte van de winkel; mondkapjes verplicht • Buitensport is weer toegestaan evenals de 1^e en 2^e voetbalcompetitie; • Deelstaten gaan zelf over de omgang met de horeca; inmiddels zijn in de meeste deelstaten restaurants weer open, in sommige deelstaten mogen ook bars en biertuinen weer open, • Deelstaten gaan over openstelling zalen voor culturele manifestaties op basis van 1,5 meterregel; • Deelstaten gaan zelf over stapsgewijze opening van universiteiten, kinderopvang, muziekscholen, clubs en discotheken, beurzen, rijsscholen, schoonheidssalons en tattooshops, indoorsport, fitnessstudio's, vechtsporten, feesten, , pretparken, speelhallen en bordelen. • Grote manifestaties zijn tot 31 augustus verboden.' • Demonstraties inmiddels weer toegestaan (wel met bepaalde voorwaarden wat betreft afstand, aantal deelnemers, tijd, ...), voorwaarden verschillen per deelstaat • Mondkapjes verplicht in het OV, in winkels, bij de kapper en ook als je bijvoorbeeld een restaurant binnenloopt Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: • de hoogte van het reproductiegetal (R);
------------------	---

	• het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; • de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; • de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek); • de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; • de zorgcapaciteit; • aan de mate waarin groepsimmunitet is ontstaan.
	• Met de eerste maatregelen werd niet zozeer gekozen voor schadebeperking economie, maar heropenen samenleving voor minst kwetsbaren: jongste groep leerlingen is volgens regering minder vatbaar en ouders kunnen zo beter thuis werken;
	Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)?
	• Elke deelstaat heeft zijn eigen maatregelen voor het stapsgewijze openen van scholen, musea, restaurants enzovoort • Bovendien wordt nu in elke gemeente gekeken naar het aantal besmettingen per 100.000 inwoners. Bij meer dan 50 nieuwe infecties per 100.000 inwoners moet iedere stad of regio (KREIS) in de afgelopen 7 dagen moet teruggevallen worden op een bestrijdingsconcept. Overheid betreft het RKI hierbij;
	Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); • evt. wijzigingen of teruggedraaiingen van de afschappingsplannen.
	• Op dit moment geen verhoging van de R-waarde. Op maandag 18 mei $R=0,87$. Volgens (10)(2a) wetenschappers zou een waarde van 0,75 het beste zijn voor de economie. • Er zijn lokale beperkte verhogingen van de infectiecijfers te zien, bijvoorbeeld in slachthuizen en in een distributiecentrum
	THEMATISCHE VRAGEN
	Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps?
	• Geen wijzigingen. De (10)(2a) verwelkomt een pan-Europese app en is voorstander van het gebruik van tracing apps (https://www.(10)(2a)/coronavirus/tracing-app-1747200) • Samenleving die doorgaans zeer gevoelig is voor zaken die privacy aangaan nu positief over tracing apps, ook in de politiek is er steun voor tracing apps, mits deze de privacy respecteren. In de (10)(2a) politiek wordt dit standpunt het actiefst uitgedragen

	door (10)(2a) - Nationale veiligheid wordt in (10)(2a) gedefinieerd in gezondheidstermen en in economische termen (vijandige bedrijfsovernames). - Testen vormt het kernbestand van de (10)(2a) exitstrategie. Merkel benadrukt telkens dat ze doormiddel van massaal testen elke brandhaard weer op het spoor wil komen. (10)(2a) heeft zelf gedurende de hele crisis veel getest. Het Robert Koch Instituut is daarbij leidend. Er zijn in Duitsland veel initiatieven voor nieuwe vormen van tests, die zich in de komende weken nog zullen moeten bewijzen in termen van effectiviteit. Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom. - Er is een school in de politiek die voor snelle exit is, aangevoerd door de MP van NRW Laschet en er is een stroming die er voor pleit om de maatregelen van de lockdown door te laten lopen om de pandemie eerst nog verder in te dammen. Deze stroming wordt vertegenwoordigd door de minister van Binnenlandse Zaken Seehofer en de MP van (10)(2a). In de crisis hebben deze partijen al vaker tegenover elkaar gestaan, bijvoorbeeld in het besluit de grens met NL open te houden. Toch is er sprake van brede politieke en maatschappelijke overeenstemming ten aanzien van de eerder genomen beperkende maatregelen, over de exitstrategie lopen de meningen verder uiteen. Er zijn in een aantal grote steden – onder meer in (10)(2b), (10)(2a), (10)(2a) en (10)(2a) - demonstraties geweest tegen de maatregelen. Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen? - Ziekenhuizen: Per deelstaat verschillende bezoekersregelingen. (10)(2a) MinVWS roept op om ziekenhuisbezoek zoveel mogelijk te vermijden. - Verpleegtehuizen: Per deelstaat verschillende bezoekersregelingen. In zwaar getroffen deelstaten is vaak een bezoekersverbod, andere deelstaten kiezen voor een model met een 'vaste bezoeker'. - Zorginstellingen: Per deelstaat verschillende bezoekersregelingen Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer? Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
--	---

	Buitensport is weer toegestaan; voorwaarden: 1,5m afstand
	Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
	- Grenzen met (10)(2a), (10)(2a) en (10)(2a) worden stapsgewijs geopend; sinds zaterdag 16 mei alleen nog steekproefcontroles en ook weer alle grensovergangen weer open (tot 16 mei waren alleen de grote grensovergangen open); vanaf 15 juni zijn de grenzen weer helemaal open en vinden er geen controles meer plaats. Tot 15 juni is de grensovergang alleen toegestaan voor grensarbeiders, vrachtverkeer of om "geldige redenen". Verder zijn nog regels van kracht dat iedereen die vanuit een naburig Europees land binnenkomt twee weken in quarantaine moet worden geplaatst - Grens met (10)(2a) sinds zaterdag 16 mei weer open, geen controles meer. Minister van Buitenlandse Zaken Heiko Maas was op zaterdag aan de grens om dit met zijn (10)(2a) counterpart te vieren. Op dit moment zijn (10)(2a) en de deelstaat (10)(2a) in gesprek met (10)(2a) voor een soortgelijke regeling. - Grenzen met (10)(2a) en (10)(2a) waarschijnlijk tot half juni (10)(2a) wil zijn grenzen tot 12 juni dicht laten) gesloten (10)(2a) is in gesprek met beide landen. - De bijzondere regelingen voor oogstarbeiders uit Oost-Europa lopen eind mei af., maar verlenging is gepland. - Voorlopig zullen er geen wijzigingen zijn in de strenge regels voor het binnenkomen van het land per vliegtuig vanuit Italië en (10)(2a)
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
(10)(2a)	EXIT-STRATEGIE
Datum laatste update: 18/05	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit?
	Vanaf 11 mei is er een versoepeling van de lockdown, die de volgende elementen omvat: - Geen schriftelijke verklaring meer nodig om het huis te verlaten. Verplaatsingen tot 100 KM toegestaan. Telewerken blijft waar mogelijk het uitgangspunt. - Progressief heropenen crèches en (basis)scholen, maar het is aan de individuele instelling of zij het kunnen organiseren met voldoende maatregelen. Middelbare scholen blijven tot begin juni dicht. - Horeca blijft dicht (wellicht in juni heropening in de 'groene' departementen). Festivals en grotere bijeenkomsten zijn tot september verboden.

	- Winkels, markten, kappers, schoonheidssalons, etc. kunnen weer open gaan, mits ze sanitaire voorzorgsmaatregelen nemen. Grote winkelcentra (+40.000 M2) gaan alleen open als de Prefectuur ter plaatse dat verantwoord vindt. - In het openbaar vervoer wordt het dragen van mondkapjes verplicht.
	Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? - de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; - het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; - de zorgcapaciteit;
	Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)?
	(10)(2a) is ingedeeld in groene en rode zones/departementen. Het Noordoosten en de regio rond (10)(2a) zijn als rood aangemerkt. In de groene zones wordt versneld versoepeld.
	Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: - gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten): geen informatie beschikbaar. - operationele knelpunten: drukte op openbare plekken zoals parken en rivieroeveren. Hier wordt echter streng gecontroleerd en groepen worden ontbonden of beboet. - evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen: nog geen sprake van
	THEMATISCHE VRAGEN
	Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps?
	(10)(2a) is een tracking app. aan het ontwikkelen, samen met gelijkgezinde Europese landen (10)(2a) (10)(2a). Introductie en gebruik op vrijwillige basis. - Politiek en samenleving zeer bewust van privacy aspecten van een dergelijk instrument. Nationale veiligheid is (nog) geen

	onderdeel van het publieke debat. President Macron kondigde aan dat er vanaf 11 mei tests beschikbaar zijn voor alle inwoners die COVID-19 symptomen vertonen en voor risicogroepen en -beroepen.
	Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
	Er is politiek en maatschappelijk draagvlak voor de lockdown, maar ook voor de versoepeling. Vragen blijven er over de beschikbaarheid van PPE. Verschillen tussen regio's.
	Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
	- Ziekenhuizen: sanitaire maatregelen voor bezoekers, voorrang voor Corona-behandelingen. - Verpleegtehuizen: familiebezoek toegestaan. - Zorginstellingen: idem.
	Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
	Hoger onderwijs gaat niet vóór september open.
	Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
	Niet-individuele sporten blijven verboden en professionele sportcompetities worden dit seizoen niet hervat.
	Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
	Vooralsnog geen wijzigingen in de grensmaatregelen.
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
	Vooralsnog alleen nationaal toerisme toegestaan deze zomer.
(10)(2a) Datum laatste update: 18/05	EXIT-STRATEGIE Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit? Fase 2 uit de exit is sinds 4 mei van kracht. Het daartoe strekkende 'decreet van de minister president' van 26 april jl. voorziet in een geleidelijke opening. Vanaf 27-4 waren dat publieke werken en 'bepaalde voor de export onmisbare activiteiten'. Op 4 mei was het de beurt aan de sectoren auto, textiel, meubel, private bouw, etc. In totaal 2,1 mln bedrijven met 7,1 mln

	werknemers. Strikte voorwaarden: temperatuurmeting, afstand houden, gespreid in en uit, meer toerbeurten, geen fysieke vergaderingen, binnen gebouwen mondkapje dragen, zo weinig mogelijk dienstreizen en verplaatsingen binnen bedrijf, telewerk waar mogelijk. Ook de parken gaan open en individueel sport bedrijven en familiebezoek weer toegestaan, mits binnen de eigen regio. Reizen met openbaar vervoer weer mogelijk, mits afstand wordt gehouden. Per regio kan de invulling verschillen. Op 18 mei volgt heropening winkels, musea en culturele activiteiten. Door een versnelde heropening mogen cafés, restaurants, kappers en schoonheidssalons sinds vandaag ook weer open – onder strikte voorwaarden. Regio's kunnen hiervan afwijken. Bioscopen en theaters (voorzien medio juni), sportevenementen, beurzen en disco's voorlopig nog niet. Scholen weer in september. Reizen naar tweede huis en buiten de eigen regio vooralsnog niet toegestaan. Verder nog veel onduidelijkheid over details.
	Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: • de hoogte van het reproductiegetal (R); • het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; • de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; • de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek); • de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; • de zorgcapaciteit; • aan de mate waarin groepsimmunititeit is ontstaan.
	•
	Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)?
	• Dit wordt niet nationaal opgelegd, maar regionaal kunnen er aanvullende maatregelen zijn.
	Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); • evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschappingsplannen.
	•
	THEMATISCHE VRAGEN
	Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker

	(geworden) dan apps? • (10)(2a) staat overwegend positief tegenover het gebruik van een zgn. tracking app om de contacten van ‘positief geteste’ mensen te controleren. De app Immuni – ontwikkeld door het Milanese bedrijf Bending Spoons – kwam als winnaar uit een open call van meer dan 300 voorstellen, en heeft als doel om via contact tracing de verspreiding van de besmetting tegen te gaan. De ontwikkeling van de app kent twijfels en controverses. Net als in Nederland uiten experts twijfels over de snelheid van het selectieproces (bijv. onduidelijkheid over doelstellingen, toetsing- en selectiecriteria), de technische kanten van de functionaliteiten (bijv. Bluetooth en open source broncodes), en de ingebouwde privacy waarborgen (bijv. verzamelen van persoonsgegevens, opslag data via gedecentraliseerd of gecentraliseerd model, en beheer van de app). Alhoewel er in het (10)(2a) parlement zeker een meerderheid bestaat voor een ‘contact tracing app’, moest premier Conte een aantal kritische senatoren – zowel uit coalitie als oppositie – op het hart drukken dat de app ‘veilig, vrijwillig en privacy-bestendig’ zal zijn. De ontwikkeling van Immuni bevindt zich nu in de testfase. De verwachting is dat de app eind van de maand live zal gaan, maar vertraging in besluit voorzien, mede omdat Autoriteit Gegevensbescherming nog geen testresultaten heeft ontvangen en getoetst. • Hoorzittingen met o.a. voorzitter Italiaanse gegevensbeschermingsautoriteit en hoofd Burgerbescherming hebben reeds plaatsgevonden in het (10)(2a) parlement. Daarin werd o.a. gesteld dat de het recht op bescherming van persoonsgegevens ingeperkt kan worden ter bestrijding van verspreiding van het Covid-19-virus. Technologie voor contact-tracing zou op vrijwillige basis gebruikt moeten worden en data zou anoniem verwerkt moeten worden. Om echt effectief te zijn moet minimaal 60% van de bevolking deelnemen. Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom. • Er is maatschappelijk draagvlak voor de maatregelen. Maar over de wijze waarop en door de vele grijze gebieden in het nieuwe wetsdecreet van 26 april jl. wordt nog druk gedebatteerd binnen de regering/tussen regering en oppositie, en levert dat de gebruikelijke politieke spanningen. Tevens roept een aantal gouverneurs voor een versnelde openstelling van bedrijven in gebieden die minder besmettingen hebben. Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen? • Begin maart heeft (10)(2a) overheid al vergaande maatregelen getroffen t.a.v. bezoek aan ziekenhuizen, verpleeghuizen en andere zorginstellingen, bijv. beperken van bezoeken in beperkte bezoeken, in het decreet van 4 maart. In het laatste decreet van 26 april jl. is dit wederom bekrachtigd. Het Italiaanse ministerie van Volksgezondheid heeft een nationaal protocol
--	---

	opgesteld (incl. maatregelen t.a.v. bezoek in bovengenoemde instellingen), maar zorginstellingen moeten de noodzakelijke maatregelen treffen om mogelijke besmettingen te voorkomen. Per regio kunnen de specifieke maatregelen verschillen.
	Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
	De scholen zullen dit jaar hoogstwaarschijnlijk niet meer open gaan. Vanaf september zullen de scholen weer open gaan.
	Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
	- Buitensport toegestaan met inachtneming van voorschriften (afstand, kleine groepen, etc.) - Sportscholen en zwembaden gaan op 25 mei weer open onder strikte voorwaarden, zoals temperatuurmetingen bij binnenkomst, zoveel mogelijk gepland bezoek, organiseren van looproutes en toegang tot ruimtes, hygiënische maatregelen over desinfectie materialen na gebruik, en voorschriften over luchtverversing en ventilatiesystemen.
	Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
	- Regiogrenzen zijn momenteel nog gesloten. Vanaf 3 juni mag er weer tussen regio's gereisd worden. - Grenzen met buurlanden waren van Italiaanse kant reeds open.
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
(10)/(2a)	Vanaf 3 juni zijn EU-burgers weer welkom zonder meldingsplicht bij lokale GGD/regio en een verplichte 2 weken quarantaine. Voor niet-EU burgers blijft de datum 15 juni, cfm Europees overeengekomen besluit.
	EXIT-STRATEGIE
	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit?
Datum laatste update: 18/05	Exit strategie is in volle uitvoering, bevolking houdt zich goed aan de regels Hoofdpijnen zijn: - Veiligheidsregels blijven gelden: 2 meter afstand (dus ook schoolklassen in 2 splitsen en alternerende weken naar school) - Mond bedekking (kapjes of sjaal-achtig) verplicht buitenshuis indien 2 meter niet gegarandeerd is (winkels, markten, OV, etc.) - Alle inwoners krijgen nu 50 mondkapjes per persoon incl. de grenswerkers - Alle bedrijven hebben mondkapjes en informatie materiaal voor hun medewerkers gekregen. - Veel testen t.b.v. monitoring en omvang besmetting in de gehele bevolking.

	○ 3 weken tussen de maatregelen om effect te beoordelen. ○ Een exit-adviescommissie (van 8 leden) is ingesteld vanuit alle hoeken van de samenleving. • <u>Inmiddels zijn wij aan fase 3:</u> • Alles is open m.u.v.: <u>Per 25 mei:</u> Lagere scholen, kinderopvang en crèches <u>Per 1 juni waarschijnlijk:</u> Cafés en restaurants <u>Onbekend:</u> sprotscholen en fitness <u>Per 31 juli:</u> eerste datum voor evenementen
	Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: • de hoogte van het reproductiegetal (R); is nu 0,993 en wordt dagelijks gecommuniceerd • de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; strenge controle op groepsvorming • de zorgcapaciteit; is nu geen probleem maar wel een factor die in de gaten wordt houden
	•
	Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)?
	• NEEN, (is (10)(2a) te klein voor)
	Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); • evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.
	Eerste ervaringen zijn heel goed: De bevolking houdt zich aan de voorschriften Voldoende mondkapjes aanwezig: worden door gemeenten uitgedeeld en zijn te koop (nu 50 kapjes voor €37,50) . R-waarde stabiel onder de 1, IC-patienten daalt. Geen operationele knelpunten, soms in de zon in het park. Geen sprake nog van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.

THEMATISCHE VRAGEN
Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps?
- Bruikbaarheid wordt nog steeds doch niet heel hard onderzocht. Minister President Bettel is persoonlijk tegen invoering. - Privacy duidelijk issue. Zal alleen op vrijwillige basis kunnen. - Besmettingstesten, voor monitoring van zowel de infectie als de zorg capaciteit. (10)(2a) wil met 20.000 test per dag de hele bevolking in een maand testen. - Inmiddels immuniteitstest project (1500 personen) gestart. Eerste resultaten vallen tegen
Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
- Maatschappelijk draagvlak nog erg groot: 90% van de bevolking is tevreden over regering en zorginstellingen en hoe zij de crisis aanpakken. - Vakantie is in (10)(2a) een erg gevoelig onderwerp. Velen hebben tweede woning aan middellandse zee of (10)(2a) kust. Begint veel vragen op te werpen.
Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
- Ziekenhuizen: Geen bezoek - Verpleegtehuizen en zorginstellingen: inmiddels een aantal wel bezoek, met fysieke (plexiglas) afscheidingen
Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
Middelbare scholen, alle richtingen zijn open (afstand en mondkapjes). Universiteit pas weer in September
Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
Buitensport (zonder wedstrijd) toegestaan, Sportschool/fitness nog niet
Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
Van (10)(2a) zijde nooit grensmaatregelen geweest
Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?

	• Nog niet
(10)(2a)	EXIT-STRATEGIE
Datum laatste update: 18/05	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit? • Sinds 1 mei zijn alle winkels, winkelcentra weer open en contactberoepen (masseur, kapper, fysiotherapeut e.a.) weer gestart. Er geldt een mondkapjesplicht. Ook is sporten weer toegestaan m.u.v. competitiewedstrijden (bij bijv. voetbal). • Mensen mogen sinds 1 mei privé weer samenkomen tot 10 mensen in totaal (met inachtneming van 1m afstand). Bij begrafenissen mogen maximaal 30 personen aanwezig zijn. • Per 1 mei is de 1m-afstandsregel opgeheven in het OV, omdat dit niet haalbaar is. Mensen wordt opgeroepen gepaste afstand te houden. Er geldt een mondkapjesplicht. Scholen gaan gespreide openingstijden hanteren om het OV niet te overbelasten. Scholieren vormen samen de grootste groep forenzen in (10)(2a) • Per 18 mei zijn alle scholen, crèches en naschoolse opvang weer open. Scholieren gaan in groepen afwisselend naar school, waardoor leerlingen verspreid over 2 weken in totaal 1 week onderwijs krijgen. • Sinds 15 mei zijn de horeca weer open met een aangepaste sluitingstijd om 23:00uur. Personeel moet mondkapjes dragen. Men mag met maximaal 4 volwassenen plus kinderen samen zitten. Mondkapjes mogen af aan tafel. Er moet van tevoren worden gereserveerd. • Vanaf 29 mei gaan de hotels, toeristische attracties, zwembaden en dierentuinen weer open. Evenementen tot 100 mensen zijn zowel binnen als buiten toegestaan. Ook hier blijft 1m-afstand en mondkapjesplicht stelregel. • De grensovergang is sinds 15 mei versoepeld voor (10)(2a) en (10)(2a) Vanaf 15 juni gaan de grenzen vermoedelijk verder open voor andere landen. Woensdag 20 mei volgt meer informatie. • Vanaf 1 juli zijn evenementen tot 250 bezoekers toegestaan. Vanaf 1 augustus tot 1000 bezoekers. • Bondskanselier Kurz heeft een alliantie opgericht van gelijkgestemde, kleinere landen die "snel en intensief hebben gereageerd en de crisis beter hebben doorstaan dan andere landen". De alliantie bestaat nu uit: (10)(2a), (10)(2a), (10)(2a), (10)(2a), (10)(2a), (10)(2a) en (10)(2a). Zie codebericht WEN/2020-14 van 04-05 voor meer informatie. Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: • de hoogte van het reproductiegetal (R); • het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; • de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; • de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek);

	• de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; • de zorgcapaciteit; • aan de mate waarin groepsimmunitet is ontstaan.
	In (10)(2a) zet men niet in op groepsimmunitet. Maatregelen worden gewogen op basis van economisch herstel, zorgcapaciteit, de testcapaciteit, de lineaire lijn van het aantal besmettingen en de hoogte van de R-waarde met als bovengrens $R = 1$.
	Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)?
	Ja. Diverse bevoegdheden/competenties zijn op bondslandniveau belegd. Landelijke richtlijnen t.a.v. onderwijs dienen als leidraad voor de detail-invulling door bondslanden. Bondslanden proberen hierin afstemming te vinden, zodat zoveel als mogelijk één aanpak gehanteerd wordt.
	Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); • evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.
	De versoepelingen zijn gestart per 1 mei jl. Stapsgewijs voert men nu de versoepeling door. Opvalt dat sinds 15 mei het gewone leven binnen de marges van het nieuwe normaal weer volledig op gang lijken. Onduidelijk is nog of de versoepelingen leiden tot een hogere R-waarde of nieuwe besmettingen. Cijfermatig is het totaal aantal vastgestelde besmette patiënten sinds 1 mei tot 15 mei gedaald van 1850 naar 1009. Echter is sinds 15 mei het aantal besmettingen opgelopen naar 1050 op 18-05.
	THEMATISCHE VRAGEN
	Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps?
	• Op 25 maart jl. lanceerde het (10)(2a) Rode Kruis de Stopp-Corona app. De vrijwillige app moet middels contactonderzoek en een symptomenchecker de verspreiding van het coronavirus tegengaan. Tot op heden hebben ca. 500.000 (10)(2a) de app gedownload. • De app leidde tot discussie in (10)(2a). Privacy is een belangrijk thema voor (10)(2a). Oppositie benadrukt dat de app vrijwillig moet blijven, critici stellen dat de app schijnzekerheden geeft en één oppositiepartij heeft een rechtszaak aangespannen tegen de appontwikkelaars vanwege grote twijfels over de databescherming. • In de exitstrategie van de (10)(2a) overheid wordt de tracking app Stopp Corona niet meer genoemd.
	Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
	• De plannen voor- en gedachten over een exitstrategie worden maatschappelijk breed aanvaard in (10)(2a). Echter neemt de

	- De (10)(2a) regering heeft een onafhankelijke commissie ingesteld om onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van de ingevoerde maatregelen. - De kritiek op de exit-strategie t.a.v. de cultuursector is bijzonder groot. Dat heeft ertoe geleid dat de Minister van Cultuur is afgetreden op 15-05 (zie code WEN/2020-14 van 15-05).
	Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
	- Maatregelen zijn opgelegd door overheid. Ziekenhuizen hebben speciale COVID-19-eenheden en er zijn enkele conferentiezalen in bijv. de stad (10)(2a) omgebouwd tot noodhospitaals. Echter is de capaciteit vooralsnog afdoende (op 04-05 114 mensen op IC met corona in heel (10)(2a) ; IC-capaciteit 2000< bedden). - Bezoek aan patienten en bewoners in ziekenhuizen, verpleegthuizen en zorginstellingen is per 1 mei weer toegestaan. Bewoners van instellingen hoeven onderling niet achter plexiglas te communiceren.
	Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
	Hoger onderwijs blijft voor het verdere zomersemester gesloten.
	Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
	Sporten is toegestaan, zolang er geen lichamelijk contact plaatsvindt en de 1-m afstandsregel in acht genomen wordt. Competitiewedstrijden zijn nog niet toegestaan. Fitnessruimten en sportscholen gaan per 29 mei a.s. weer open; tot die tijd kunnen de activiteiten buiten worden voortgezet.
	Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
	De grensmaatregelen zijn per 15 mei versoepeld voor (10)(2a) en (10)(2a) Vanaf 15 juni wil (10)(2a) de grenzen algeheel open stellen. Meer informatie hierover volgt 20 mei.
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
	Ja, mogelijk vanaf 15 juni. Meer informatie volgt 20 mei.
(10)(2a)	EXIT-STRATEGIE
Datum laatste update: 18/5	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit?
	MP (10)(2a) presenteerde op 28/4 jl. de (10)(2a) exit-strategie, bestaande uit 4 fasen waarbij de laatste drie fasen ieder minimaal 2

	weken duren. De verschillende (50) provincies kunnen afzonderlijk van elkaar deze fasen doorlopen (asymmetrisch dus). Tussen elke fase minimaal 2 weken i.v.m. incubatietijd. Afschaling kan dus in min. 6 weken, regering zet nu in op gem. 8 weken (dus eind juni in fase 4 'nieuwe normaal'). Daarom is het niet toegestaan de eigen provincie te verlaten, tot heel (10)(2a) alle fasen heeft doorlopen: • Fase 0: voorbereiding afschaling maatregelen (momenteel). Eerste versoepelingen - maatschappelijk: kinderen naar buiten; individueel sporten. Eerste versoepelingen - economisch: restaurants open om eten aan huis te leveren of te laten afhalen. • Fase 1: Kleine winkels mogen open onder strikte voorzorgsmaatregelen, max. 30% van capaciteit; hotels openen, gezamenlijke ruimtes blijven gesloten; culturele centra met max 30% capaciteit; sportcentra met minimale capaciteit en met strikte hygiënevoorschriften. Er zal ook een tijdschema ingesteld worden om mensen boven de 65 te beschermen. • Fase 2: Gaat in als alles volgens plan verloopt en mensen zich aan de regels houden. Scholen gaan in september weer open. Heropening van sportvissen, theaters, bioscopen, exposities, etc. - allemaal met 1/3 van de capaciteit. Voorstellingen van max 50 pax als het binnen is en max 400 pax als het buiten is (en alleen zittend). • Fase 3: de laatste fase voor 'het nieuwe normaal'. Hier blijft gelden: mondkapjes worden aanbevolen en 2 meter afstand. Voorstelling etc. kunnen naar 50% van de capaciteit als 2 meter afstand gehanteerd kan worden. • Fase 4 'het nieuwe normaal'. Nog geen details bekend. Vraagstuk opening buitengrenzen (10)(2a) voor bijv. toerisme niet meegenomen in plannen tot nu toe. Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: • de hoogte van het reproductiegetal (R); • het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; • de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; • de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek); • de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; • de zorgcapaciteit; • aan de mate waarin groepsimmunititeit is ontstaan. • Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)? • Situatie wordt per provincie beoordeeld, maar de exacte kwantitatieve en kwalitatieve normen, plannen, noch beoordelingen
--	--

	worden gepubliceerd, dus het kan niet geheel worden uitgesloten dat er onderscheid wordt gemaakt per provincie.
	Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); • evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.
	• Besmettingscijfers van eerste fase afschaling zijn nog niet bekend. Effecten 1^e stap afschaling naar verwachting 25/5 zichtbaar. • Operationele knelpunten: drukte vindt plaats tijdens tijdvak voor sportbeoefening, met name in grote steden. (hoofdwegen worden afgezet voor autoverkeer om ruimte te bieden aan grote hoeveelheden wandelaars, fietsers, hardlopers etc); daarnaast heerst onduidelijkheid over wat wel en niet is toegestaan en er is geen sprake van eenduidige handhaving.
	THEMATISCHE VRAGEN
	Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps?
	• De (10)(2a) overheid staat positief tegenover het gebruik van apps. Eind maart heeft het (10)(2a) parlement noodwetgeving aangenomen die het voor de regering mogelijk maakt geo-locatiedata van telecomaانبieders te vorderen om zo inzicht te krijgen in verplaatsingen van groepen burgers in specifieke gebieden. De autonome regio (10)(2a) heeft bijvoorbeeld eigenstandig een app ontwikkeld welke burgers helpt eventuele COVID-19-symptomen te beoordelen. Dit geeft de autoriteiten tevens inzicht in de locatie van mogelijke patiënten en verspreiding van het virus. Gebruik app is vrijwillig. • Decreet stuitte politiek noch maatschappelijk op weerstand. Discussie richt zich juist op versoepeling van maatregelen. • Op advies van het expertteam heeft de (10)(2a) regering 60.000 tests afgenomen door hele land. Dit om te onderzoeken of formele cijfers bij benadering kloppen en of verdere versoepeling maatregelen nodig en haalbaar is. Resultaat: naar schatting ca. 1,2 mln. besmettingen in het land. Testcapaciteit per week inmiddels op 700.000. • Eerste resultaten onderzoek i.o.v. (10)(2a) MinVWS naar groepsimmuniteit onder (10)(2a) wijst uit dat 5% van de bevolking antistoffen heeft.
	Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
	• Grote druk oppositie en vakbonden over versoepeling maatregelen op regering. Maatregelen om economische schade te

	beperken lijken niet voldoende, ook zichtbaar in positionering (10)(2a) in discussie Eurogroep. In combinatie met druk op zorgsysteem levert dit veel kritiek op. (10)(2a) burger over het algemeen positief over versoepeling maatregelen, maar ook groeiend ongenoegen (verwarring over maatregelen, economische impact lange lockdown, gebrek aan transparantie). Aanhangers uiterst rechts manifesteren zich dagelijks (met name in delen die nog niet naar fase 1 kunnen) en eisen aftreden Sanchez. Zorg vooral bij en om ouderen.
	Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
	Onder de geldende noodtoestand worden alle maatregelen gecoördineerd op nationaal niveau en afgevaardigd d.m.v. nooddecreet. - Ziekenhuizen: bezoek zeer beperkt mogelijk; alleen directe gezinsleden en onder strenge veiligheidsmaatregelen. - Verpleegtehuizen: geen bezoek mogelijk. Vanaf fase 2 is bezoek mogelijk, maar advies is dit te beperken tot uitzonderlijke omstandigheden (levenseinde of in geval van bijv. ernstige problemen agv Alzheimer) - Zorginstellingen: tot en met fase 1 geen bezoek mogelijk, vanaf fase 2: 1 bezoeker per bewoner, op afspraak.
	Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
	Vooralsnog tot 1 september alle onderwijsinstellingen gesloten
	Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
	- Sportscholen, zwembaden vanaf fase 2, maar onder strikte voorwaarden (op afspraak) - In Fase 0 en 1 mag er Individueel mag er in de buitenlucht worden gesport. Jagen en sportvissen vanaf fase 2 toegestaan. - Gefedereerde clubs mogen vanaf fase 2 trainingen (individueel, zonder contact) hervatten.
	Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
	Nee. Sowieso niet voordat alle afschalingsfasen zijn doorlopen in heel Spanje.
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
	Zie boven
(10)(2a)	EXIT-STRATEGIE
(10)(2a)	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit?
Datum laatste	10/05 presenteerde PM Johnson een stappenplan voor afschaling. Een 'Covid Alert System' dat het dreigingsniveau in kaart

update: 18/5	brengt maakt daar onderdeel van uit. NB. (10)(2a) (10)(2a) en (10)(2a) houden op terreinen die onder hun bevoegdheid vallen nog een scherpere lijn aan en houden vast aan devies 'stay at home'. - Bepalende factoren voor afschaling zijn: 1.Zekerheid dat NHS het aankan, ruimte in ziekenhuizen; 2.Een duidelijke en consistente daling van aantal doden 3.Betrouwbare data over de graad van infectie, in control op >R1 4.Genoeg testen en beschermingsmateriaal 5.Vertrouwen dat versoepeling niet leidt tot 2^e golf - Devies 'stay at home' in (10)(2a) vervangen door 'stay alert'. Beperkingen op lichaamsbeweging buitenshuis en parkbezoek opgeheven, mits 2m afstand wordt gerespecteerd. - Per 13/5 worden degenen die niet vanuit huis kunnen werken en met eigen vervoer naar het werk kunnen komen aangemoedigd dat te doen. Basisscholen per 1/6 geleidelijk weer open. Mogelijk meer winkels open per 1/6 en horeca per 1/7. Boetes voor schending maatregelen gaan omhoog. - V/a eind mei / begin juni worden mensen die inreizen verplicht 14 dagen thuis quarantaine in acht te nemen. Details (exacte uitwerking en uitzonderingsgronden) worden nog bekend gemaakt. Zal ws gecombineerd worden met tracing app en gezondheidsverklaring. Wel duidelijk dat er geen uitzondering komt voor FRA (itt eerdere berichten). Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: - de hoogte van het reproductiegetal (R); - het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; - de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; - de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek); - de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; - de zorgcapaciteit; - aan de mate waarin groepsimmunitet is ontstaan. • Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)? Ja. De devolved regions (10)(2a) (10)(2a) en (10)(2a) hanteren aanvullende eisen en uitgewerkte exit strategieën op basis van (10)(2a) overkoepelende inzet.
-----------------	--

	(10)(2a) maakt onder meer gebruik van een stoplicht systeem (lockdown/zwart, rood, oranje en groen) om verschillende fases aan te geven per sector/activiteit. Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); • evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen. • THEMATISCHE VRAGEN Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps? • Donderdag 7 mei hebben de inwoners van het Isle of Wight ihkv de testfase toegang gekregen tot de NHS COVID-19 App. De app werkt samen met bestaande 'contact tracing services' en staat gebruikers toe symptomen te rapporteren en andere gebruikers anoniem te informeren waarmee contact is geweest. De bedoeling is dat gebruikers binnenkort ook testen kunnen bestellen vanuit de app. • Deze app-lancering is de eerste stap in het zogenoemde 'test, track and trace programme' wat midden-mei nationaal dient te worden uitgerold waarbij o.a. 18.000 additionele contact tracers worden Ingezet. • Invoer gegevens op basis van zelfdiagnose of in het geval van medische diagnose invoer van verificatiecode die afgegeven is met de diagnose. • Privacy wordt gewaarborgd ism Apple en Google en door gebruik van Bluetooth (geen koppeling met locatiedata via GPS of wifi). Gebruik van gegenereerde data voorbehouden aan NHS. • Broncode is openbaar (al is het dat de vraag of dat zo blijft nu de NHS de handen ineen gaat slaan met Apple en Google) • Data worden alleen ter beschikking besteld voor de NHS (zorg en onderzoek) en bewaard zo lang als noodzakelijk • Het gebruik van de app is vrijwillig, echter 60% van de bevolking zal de app moeten gebruiken om überhaupt effectief te kunnen zijn. • Technologie voor de app zou al gebruikt worden ihkv terrorisme bestrijding. • Eerder werd al een andere app succesvol gelanceerd in (10)(2a) door King's College en ZOE, een health data science company. 3,5 miljoen keer is de alternatieve app nu al gedownload. De app is gebruiksvriendelijk, wil een aantal individuele gegevens hebben en vraagt om een dagelijkse melding van de gezondheidssituatie en geeft zo zicht op hoe en waar het virus zich verspreidt. Gezondheidszorg, wetenschap en overheid werken nauw samen met het King's College bij de interpretatie van de resultaten van de app.
--	---

	• (19)(2a) heeft hard gewerkt aan uitbreiden testcapaciteit. Er zijn richtlijnen gepubliceerd over wie voorrang hebben bij testen (NHS, essential workers en hun gezinnen e.d.). • Beschikbaarheid van betrouwbare thuis testen zou tzt mogelijk een opening kunnen bieden voor het afgeven van 'immunitetspaspoorten'. (19)(2a) Health Minister heeft opgeroepen tot deelname aan 'antibody tests' Oxford en Office of National Statistics.
	In (10)(2a) worden eerste Europese tests gedaan met vaccin op proefpersonen.
	Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
	• Zeer groot maatschappelijk draagvlak voor de 'lockdown' (een enquête wees uit dat 90% geen versoepeling wil, zelfs als daardoor hun baan op het spel staat). Tegelijkertijd neemt aantal schendingen toe en is er een sterke roep om meer duidelijkheid over 'way out'.
	Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
	• Ziekenhuizen: de meeste ziekenhuizen hebben ziekenhuisbezoek gestopt of significant verminderd (voor uitzonderlijke gevallen). Ziekenhuizen bepalen zelf welke extra maatregelen zij nemen. • Verpleeghuizen: familie en vrienden worden door de overheid geadviseerd geen verpleegthuizen te bezoeken, behalve nabestaanden in exceptionele gevallen zoals einde van het leven. Bezoekers (i) worden gelimiteerd tot 1 per keer; (ii) dienen te worden herinnerd hun handen 20 seconden te wassen; (iii) dienen contact met anderen in het verpleegtehuis te minimaliseren (minder dan 15 minuten/2 meter afstand etc.); (iv) worden gevraagd alternatieven voor bezoeken te onderzoeken, zoals het gebruik van telefoons of videoverbindingen; (v) dienen enkel in de kamer van de bewoner af te spreken. Alle bijeenkomsten in het verpleegtehuis dienen te worden geannuleerd en alternatieven met social distancing dienen te worden genomen voor de gemeenschappelijke activiteiten.
	Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
	•
	Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
	• nee

(10)(2a)	Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
	Nee, verscherping (invoering quarantaine)
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
	Nee
	EXIT-STRATEGIE
	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit? (10)(2a) kent de facto geen lockdown. Wel zijn er 'dwingende' adviezen/aanbevelingen vergelijkbaar met maatregelen in andere landen. Lagere scholen, kinderopvang en horeca mogen open zijn evenals contactberoepen. Bijeenkomsten van max 50 pp zijn toegestaan. Potentieel kwetsbare groepen (70+) wordt aangeraden thuis te blijven. Verzorg- en verpleegtehuizen mogen geen bezoek ontvangen. (10)(2a) handhaaft het horecabeleid en sluit bars/restaurants als zij niet aan social distancing voldoen. Alleen na aanpassingen mogen die weer open. - Niet-essentiële reizen naar het buitenland zijn tot 15 juli afgeraden. Binnenlandse reizen maximaal 1- 2 uur. Eind mei zal duidelijkheid worden gegeven over vakantie in eigen land. Medische capaciteit in de regio's is beperkt. - Bedrijven herstarten: Volvo en Scania hebben reeds op 20/4 resp 21/4 hun productiefaciliteiten in Gotenburg en Södertälje heropend. Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: - de hoogte van het reproductiegetal (R); - het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; - de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; - de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek); - de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; - de zorgcapaciteit; - aan de mate waarin groepsimmunitet is ontstaan. - Alle genoemde criteria worden gehanteerd. Het reproductiegetal, testcapaciteit, zorgcapaciteit en groepsimmunitet zijn vooral doorslaggevend. Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)?

Datum laatste
update:
18/5

♦ Ja, (10)(2a) zorgcapaciteit in de regio's is beperkt.
Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: • gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); • operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); • evt. wijzigingen of terugdraaiingen van de afschappingsplannen.
• (10)(2a) kan de versoepelingen aan. Wel is de druk op de zorgcapaciteit groot. Dit gaat ten koste van overige medische zorg waaronder operaties.
THEMATISCHE VRAGEN
Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker (geworden) dan apps?
• Tracking wordt besproken in tech savvy (10)(2a) maar nog geen besluiten. Privacy wetgeving zwaarwegend; maar (10)(2a) waarschijnlijk pragmatisch op dit gebied. Swedish Civil Contingencies Agency (MSB) werkt aan een website en app die 'Corona in (10)(2a) in kaart brengt', dus niet een Proximity App gebaseerd op Bluetooth of GPS. Informatie zal worden opgeslagen in de Amazon Cloud; dit is omstreden en heeft tot discussie geleid. De Volksgezondheidsautoriteit kijkt wel naar de mogelijkheden van een Proximity app en noemde het initiatief van Apple en Google veelbelovend, maar wil eerst een publiek debat voordat er naar zo'n soort app gekeken wordt. • De Universiteit van Lund (in samenwerking met Kings College London) een Sympton Tracker app gelanceerd. De (10)(2a) bevolking wordt gevraagd in de app dagelijks bij te houden hoe ze zich voelen. Wetenschappers zullen de (anonieme) data gebruiken om te kijken hoe Covid19 zich verspreid. Meer info: www.covid19app.lu.se • Om bewegingspatronen van de bevolking in samenhang met de corona-pandemie te kunnen volgen, heeft de Volksgezondheidsautoriteit toegang gekregen tot geanonimiseerde en geaggregeerde gegevens van het mobiele telefoonnetwerk van Telia voor (10)(2a) klanten. De informatie kan worden gebruikt als basis voor het nemen van besluiten over mogelijke maatregelen en voor het evalueren van het effect van reeds genomen maatregelen. • Een nieuw onderzoeksproject van de Stockholm School of Economics onderzoekt gedragspatronen van burgers gebaseerd op klantdata van verschillende bedrijven in de handel, telecom en media. • Eén van de winnaars van de (10)(2a) COVID-19 Hackathon (3-6 april) is de app Coronafree, die met informatie over immuniteit zou kunnen bijdragen aan het vergemakkelijken van een exit-strategie. • (10)(2a) wil meer gaan testen (100.000 testen per week), vooral in de 21 regio's waar nog te beperkt getest wordt. Om daar

	meer vaart achter te zetten is op 8 mei door gezondheidsminister Hallengren een testcoördinator aangesteld.
	Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
	Maatschappelijk draagvlak is groot voor de maatregelen als werken vanuit huis, vermijden OV, social distancing (2 meter), ouderen (70 +) binnen blijven etc. Bij (10)/(2a) jongeren is toenemend ongeduld/nonchalance over de maatregelen.
	Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
	- Ziekenhuizen: geen bezoek aan corona patiënten. Sinds 3 april is bezoek niet toegestaan (alleen in bijzondere gevallen wordt uitzondering gemaakt). - Verpleegtehuizen: geen bezoek. - Zorginstellingen: geen bezoek.
	Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
	Nog niet
	Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
	Ja (nooit dicht geweest op enkele sportscholen na). Eigen verantwoordelijkheid dat afstand gehouden kan worden waar nodig.
	Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?
	Grenzen zijn nog open.
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
	Nee, nog niet.
(10)/(2a)	EXIT-STRATEGIE
Datum laatste update: 11/5	Zijn er plannen voor of gedachten over een exitstrategie uit de complete of gedeeltelijke lockdown? Zo ja, hoe zien die plannen of gedachten er grosso modo uit?
	De (10)/(2a) regering heeft op 16 april een exitstrategie bekendgemaakt. Kern is: stapsgewijze versoepeling in 3 fasen. Deze aanpak moet enerzijds perspectief bieden en anderzijds voldoende tussentijd garanderen om de effecten op de ontwikkeling van de epidemie te kunnen analyseren en versoepelingen zonodig te kunnen opschorten. Zie verder hieronder.

	- Eerste stap per 27/4 (ingegaan): ziekenhuizen mogen alle medische handelingen weer opnemen, persoonlijke verzorgingsdiensten zoals fysiotherapie, kappers, cosmetische salons toegestaan, bouwmarkten, tuincentra en bloemisten heropend, met inachtneming van maatregelen gericht op bescherming van de gezondheid. - Tweede stap per 11/5 (ingegaan): opening van lagere scholen, overige winkels, horeca, musea, bibliotheken, sportgelegenheden, met inachtneming van de hygiëne- en afstandsmaatregelen; reisrestricties versoepeld, zie boven; capaciteit openbaar vervoer uitgebreid. - Derde stap 8/6: voorzien opening middelbaar-en hoger onderwijs; opening theaters, bioscopen en dierentuinen met inachtneming van de hygiëne- en afstandsmaatregelen. - Verbod op samenzijn meer dan 5 personen in de publieke ruimte, overige reisrestricties, sluiting toeristische attracties blijven voorlopig van toepassing. Verbod op bijeenkomsten met meer dan 1.000 personen blijft in elk geval van kracht tot 1/9. Indien vraag 1 beantwoord met 'ja': Welke criteria hanteert men om versoepelingen door te voeren, of zo nodig uit te stellen, aan te passen of terug te draaien? Denk hierbij aan: - de hoogte van het reproductiegetal (R); - het aantal besmettingen per x-aantal inwoners; - de potentiële verspreiding van virus door groepsvorming of verplaatsingen; - de capaciteit om besmettingen op te sporen (testen en contactonderzoek); - de hoogte van aan corona toegeschreven sterfte; - de zorgcapaciteit; - aan de mate waarin groepsimmunitet is ontstaan. • Wordt er binnen het land nog onderscheid gemaakt per regio (deelstaat, provincie, etc)? • Hoe zijn de (eerste) ervaringen met de versoepelingen? Denk hierbij aan: - gevolgen voor het aantal nieuwe besmettingen (R-waarde; ic-patienten); - operationele knelpunten (onverwachte drukte bijvoorbeeld); - evt. wijzigingen of teruggedraaiingen van de afschalingsplannen. THEMATISCHE VRAGEN Wat is de rol van zgn. tracking apps en testen in de exitstrategie? Wat is de publieke acceptatie van zulke apps? Zijn tracking apps als middel in de exitstrategie net zo belangrijk als testen en contactonderzoek? Of zijn testen en contactonderzoek juist belangrijker
--	---

(geworden) dan apps?
- De (10)(2a) regering ziet de inzet van een tracking app als onderdeel van een transitiestrategie. - De universiteiten ETH (10)(2a) en EPFL Lausanne werken aan een app die op DP3T is gebaseerd, samen met internationale partners (oa TU Delft). De (10)(2a) regering voorziet de app medio mei te kunnen gaan testen. - Op 14 april informeerde de (10)(2a) te Den Haag de NL regering ((10)(2a)) over de (10)(2a) inspanningen voor ontwikkeling van een app en signaleerde de voortdurende bereidheid van Zwitserland hierin internationaal (Europees) samen op te trekken, o.a. met NL / TU Delft. - Post heeft contacten bij ETH die graag bereid zijn hierover nader te informeren. - Er is in (10)(2a) maatschappelijk debat over een app, daarin is aandacht voor privacy issues en nationale veiligheid. - ZWlreg wil "extended testing" zodra dat kan inzetten als onderdeel van de exitstrategie.
Wat is het maatschappelijk draagvlak voor de lockdown en de exitstrategie in het land (politiek en maatschappelijk)? Denk hierbij aan bijv. acceptatie van bezoekregelingen, thuiszitten, economische gevolgen en vakantie. Referenties naar opinieonderzoek zijn welkom.
Vooralsnog brede steun voor de lijn van de overheid, wel druk vanuit economische sectoren zie boven. Veel discussie over mondkapjes: (10)(2a) heeft deze niet verplicht gesteld, wel sterk aanbevolen voor o.a. gebruik in ov.
Welke extra maatregelen zijn er t.a.v. bezoek in: a) ziekenhuizen; b) verpleeghuizen; en c) overige zorginstellingen? Voor zover na te gaan: zijn deze maatregelen opgelegd door de overheid of door de branche zelf, en hoe wordt er in de branche aangekeken tegen evt. versoepelingen?
- Ziekenhuizen: hygiënemaatregelen. Sinds 27/4 geen restricties meer op medische handelingen. - Verpleegtehuizen: hygiënemaatregelen. Bepalingen inzake toestaan bezoeken zijn een lokale (kantonale) bevoegdheid. In de meeste kantons geldt een bezoekverbod. In de meeste kantons wordt door de overheid nauw met de branche gecoördineerd, maar verboden worden opgelegd door de (lokale) overheid. Beleid tov versoepelingen is niet eenvormig, want niet federaal, in de meeste kantons is er nog grote aarzeling om te versoepelen - Zorginstellingen: Idem als verpleegtehuizen.
Zijn er plannen om het hoger onderwijs weer te openen en, zo ja, onder welke voorwaarden en per wanneer?
Zijn sportscholen/-verenigingen open en, zo ja, onder welke voorwaarden?
Zijn er plannen voor het versoepelen of opheffen van grensmaatregelen en, zo ja, waar en per wanneer?

	•
	Zijn er plannen voor het toelaten van toeristen en, zo ja, per wanneer en onder welke voorwaarden?
	•